

8/10. m 4/2 →

Om å bli nullet

Av Olav Engen, Bergen

I Aftenposten 1.2. har Ole Wilhelm Klüwer et svar på et innlegg jeg hadde 20.1. om hvorfor Eystein Eggens nyeste bok «To konger» var blitt nullet. Hans Broch Nielsen hadde tidligere antydnet at det skyldes at Eggen var såkalt «krigstaperbarn». I en tid hvor disse nå 50–60-årige «barna» har moteriktig status som offer, og blir bedt for både av statsminister og Nidaros-bisp, er det lite trolig at noen åpent vil diskriminere gruppen av den grunn. Etter min mening er det mer sannsynlig at «noen har snakket sammen», besluttet å trekke tilbake anerkjennelsen av «Gutten fra Gimle» fordi den inneholder mye historie-revisjonisme, og bestemt at Eggen bør holdes utenfor det gode selskap. At den litterære kvaliteten av «To konger» er en tilstrekkelig grunn, tror hverken Broch Nielsen, Klüwer eller jeg.

I sitt innlegg kommer Klüwer inn på mye som ikke har noe med saken å gjøre. Hans spekulasjoner om mine motiver og psykiske tilstand kan få ligge ubesvart inntil videre. Det kan være mer på sin plass å belære en filolog om betydningen av ordet «revisjonisme». Man skal ikke alltid stole på leksikonet «Store Norske», men siste utgave (1998) sier bl.a. dette, lett revidert fra forrige (1991): «Innenfor de kommunistiske bevegelser ble «revisjonist» til dels brukt som skjellsord mot dem som ønsket å slippe partidiktaturet og innføre mer demokratiske styreformer.»

Den amerikanske historikeren Harry Elmer Barnes brukte uttrykket om den revideringen som mange historikere foretok med hensyn til første verdenskrig, og som vi i dag kan se en avglans av i Klassekampen når signaturen PMJ skriver om bl.a. Versaillestraktaten. Det er en grei samlebetegnelse på dem som ønsker å endre etablerte, autoriserte oppfatninger om et emne, særlig om historiske spørsmål. I mitt innlegg prøvde jeg å vise at Eggens fremstilling av nasjonalisme, holdninger, moral og intellektuelle evner hos 1930- og 1940-årenes norske bondestand ikke kan stemme med oppfatningene i et visst «establishment», og dokumenterte det med sitater. Om det kan ha noen interesse, er jeg langt på vei enig med Eggen, og hører til dem som både i fortid og nåtid beundrer «Gutten fra Gimle». De fleste historisk interesserte vil ha utbytte av å lese boken.

Klüwer blander også inn Holocaust og den internasjonale Holocaust-revisjonismen, et emne som ligger noe fjernt fra den aktuelle nullingen. Men skal vi først drive psykologi: En retning blant 2. generasjons landssvikere eller NS-barn prøver å plassere en kollektiv skyld for Holocaust på foreldregenerasjonen, i håp om å vinne sympati for sin egen lokale revisjonisme av Eggen-typen. Det kan være at de regner feil, og at de likevel blir nullet ut av dem som har makten og er interessert i å beholde den.